درس 6

1 دعا

رهبر گروه: دعا کنید و اعضای گروه و نیز این درس را که راجع به موعظهٔ ملکوت خدا است، به خداوند بسپارید.

2 در میان گذاشتنِ آموخته‌ها (15 دقیقه)

تثنیه

هر یك به‌نوبت و به‌طور خلاصه برای دیگران تعریف کنید که در خلال یکی از «اوقات خلوتی» که به مطالعه قسمت‌های تعیین‌شده از کتابمقدس مشغول بوده‌اید، چه آموخته‌اید (تثنیه 8 و 9 و 10 و11)، (یا یادداشتهایی را که در اوقات خلوت خود نوشته‌اید، بخوانید).

به کسی که صحبت می‌کند خوب گوش کنید، سخنانش را جدی بگیرید و او را بپذیرید. در مورد آنچه می‌گوید بحث نکنید.

3 به خاطر سپردن (5 دقیقه)

عنوان مجموعه: ملکوت خدا

در دسته‌های دو نفری، مجموعهٔ «ملکوت خدا» را مرور کنید.

4 بررسی کتابمقدس (90 دقیقه)

رومیان 1:2-16

مقدمه: در فصل اول رومیان، پولس نشان داد که غیریهودیان خشم خدا را تجربه می‌کنند و اینکه آنان به عدالت خدا نیاز دارند. یهودیانی که در روم زندگی می‌کردند، وقتی مطالب فصل اول رومیان را شنیدند، به‌راحتی توانستند بپذیرند که غیریهودیانِ بی‌دین و شرور سزاوار خشم خدایند و هرگز در اثر کارهای خود قادر به کسب رضایت خدا نیستند. اما یهودیان بر این اعتقاد نیز بودند که خدا قوم یهود را به‌گونه‌ای متفاوت داوری خواهد کرد، زیرا خود را ملت برگزیدهٔ خدا می‌دانستند و صاحب امتیازات منحصربه‌فرد. ایشان باور داشتند که به‌سبب وعده‌های خدا و انجام مناسك شریعت، می‌توانند از خشم خدا برهند. از اینرو، پولس در رومیان 1:2-16 نشان می‌دهد که یهودیان نیز برای خود غضب خدا را ذخیره می‌کنند، و ایشان نیز به عدالت خدا نیاز دارند.

گام 1: قرائت

قرائت: رومیان 1:2-16 را با هم بخوانیم.

هر یك از ما به‌نوبت یك آیه را بخوانیم تا قرائت تکمیل شود.

گام 2: کشف کردن

ملاحظه: کدام حقیقت در این بخش برای شما مهم است؟

یا: کدام حقیقت در این بخش فکرتان یا قلبتان را لمس می‌کند؟

یادداشت: یك یا دو حقیقت را که درك می‌کنید کشف نمایید، در موردشان تفکر کنید، و فکرتان را در دفترتان یادداشت کنید.

در میان گذاشتن: (پس از آنکه اعضای گروه وقتی را به فکر کردن و یادداشت کردن گذراندند، بخواهید که به‌نوبت افکارشان را در میان بگذارند).

حالا به‌نوبت آنچه را که کشف کرده‌ایم، با یکدیگر در میان بگذاریم.

(سطور بعدی نمونه‌ای است از اینکه چطور افراد کشفیات خود را در میان می‌گذارند. به یاد داشته باشید که در هر گروه کوچك، اعضای گروه مطالب متفاوتی را با هم در میان خواهند گذاشت، و نه الزاماً مطالب ذیل را.)

کشف: حقیقت مهمی که از رومیان 1:2-4 کشف کردم، «علت محکومیت یهودیان» می‌باشد.

1) «ریاکاری یهودیان» (آیه 1). فصل اول رومیان با موضوع انحطاط غیریهودیان خاتمه یافت. غیریهودیان آنچنان تباه و منحط شده بودند که نه فقط مردم را به‌خاطر شرارت‌هایشان محکوم نمی‌کردند ، بلکه انجام شرارت را مورد تأئید و تشویق قرار می‌دادند (1:32). غیریهودیان با بی‌دینی و ناراستی مدارا می‌کردند. فصل دوم رومیان با ریاکاری یهودیان آغاز می‌شود. یهودیان سایر ملت‌ها را به‌علت کارهای شرورانه‌شان محکوم می‌کردند، در حالیکه خودشان درست همان شرارت‌ها را انجام می‌دادند (آیه 1). گرایش به داوری غیریهودیان به‌خاطر انحرافات مذهبی و اخلاقی‌شان به‌طور خاص مشخصهٔ ملی یهودیان بود. کوری و ریاکاری یهودیان در این بود که غیریهودیان را درست برای همان شرارت‌هایی محکوم می‌کردند که خودشان انجام می‌دادند!

2) «تکبر یهودیان» (آیات 2-3). فرض یهودیان این بود که داوری خدا بر ایشان بر اساس قاعده‌ای بجز «حقیقت» انجام خواهد شد. آنان انتظار داشتند که خدا ایشان را نه بر اساس رفتار واقعی‌شان، بلکه طبق رابطهٔ ملی و مذهبی که با او داشتند داوری کند. ایشان بر این باور بودند که چون از نسل ابراهیم هستند (متی 3:7-12؛ 8:10-12؛ یوحنا 8:30-44) و رسم ختنه را نیز به‌جا می‌آورند (اعمال 15:1، 7-11)، همینها سبب می‌شود که «قوم خاص خدا» گردند. اما داوری خدا مبتنی بر تکبر یهودیان نخواهد بود، بلکه بر زندگی و کارهای واقعی‌شان. یهودیان هیچ مزیتی بر غیریهودیان ندارند و نباید فکر کنند که از حکم محکومیت خدا خواهند رست.

3) «حالت اهانت‌آمیز یهودیان» (آیه 4). در سرتاسر تاریخ یهودیان، خدا مهربانی و تحمل و صبر خود را در حق ایشان نشان داد. خدا مهربانی خود را به این شکل نشان داد که ایشان را که قومی کوچك و بی‌اهمیت بودند، «قوم خاص خود» ساخت (ر.ش. تثنیه 7:7-9). خدا حلم و تحمل خود را بارها و بارها نشان داد و از مجازات ایشان به‌خاطر گناهانشان چشم پوشید. و زمانی که ایشان با رفتار خود خشم او را تحریك می‌کردند، خدا صبر خود را نشان می‌داد و ایشان را تحمل می‌کرد. با اینحال، یهودیان در تمام طول تاریخ خود، خصوصاً زمانی که پولس رساله به رومیان را می‌نوشت، این رفتار خدا را مورد اهانتت قرار می‌دادند (ر.ش. اعمال 13:42-52؛ 17:13؛ 28:23-28). ایشان در اثر تکبر و گستاخی خود، مهربانی و تحمل و صبر خدا را کاملاً نادرست تعبیر می‌کردند و آن را تضمینی می‌پنداشتند بر اینکه او گناهان فردی ایشان را نادیده خواهد گرفت و آنان را محکوم به مجازات نخواهد ساخت! یهودیان یقین داشتند که غیریهودیان نیاز به توبه دارند. ایشان به همان اندازه یقین داشتند که خودشان نیازی به توبه ندارند. آنان درك نمی‌کردند که قصد واقعی خدا از مهربانی‌اش این است که ایشان را بسوی توبه هدایت نماید. یهودیان با وجود همهٔ اینها، با اصرار از توبه امتناع می‌ورزیدند (10:21).

کشف: حقیقت مهمی که از رومیان 2:5-16 کشف کردم، «اعلام داوری خدا در روز داوری آخر» می‌باشد.

1) «روز داوری نهایی قطعاً فرا خواهد رسید» (آیه 5). یهودیان با امتناع از توبه، در تمام مدت گنجی برای خود ذخیره می‌کردند و این گنج همانا خشم خدا بود (ر.ش. خشم خدا نسبت به غیریهودیان، 1:18). «غضب خدا» واکنش و تجلی منصفانهٔ عدالت و راستی او علیه گناه یهودیان می‌باشد. در روزگار پولس، خدا هنوز نسبت به یهودیان صبر و تحمل نشان می‌داد. اما در روز داوری نهایی، خدا غضبِ ذخیره‌شدهٔ خود را در حق یهودیانِ ناتوبه‌کار (و نیز غیریهودیانِ ناتوبه‌کار) به‌موقع اجرا خواهد گذاشت.

2) «پنج ضابطهٔ داوری خدا در روز داوری نهایی» (آیات 6-12). خدا تك تك افراد را داوری خواهد کرد. داوری او تمام جهان را فرا خواهد گرفت (هم غیریهودیان و هم یهودیان را) (آیه 6). خدا انسان را بر اساس اعمالش داوری خواهد کرد؛ از اینرو داوری او عادلانه خواهد بود (آیه 6). خدا یا به انسان پاداش خواهد داد یا او را تنبیه خواهد کرد؛ از اینرو، داوری او منصفانه خواهد بود (آیات 7-10). خدا یهودیان را درست با همان ضوابطی داوری خواهد کرد که غیریهودیان را؛ از اینرو، او از هیچکس جانبداری نخواهد کرد (آیه 11). و خدا انسان را بر اساس میزان آگاهی‌اش در بارهٔ او و اراده‌اش داوری خواهد کرد؛ از اینرو، داوری او کاملاً منطقی خواهد بود (آیه 12). این پنج ضابطهٔ داوری الهی ثابت می‌کند که او هیچ امتیازی برای یهودیان نسبت به سایر ملت‌ها قائل نخواهد شد. یهودیان هیچ امتیاز خاصی ندارند!

«پنج ضابطه»

- «خدا تك تك افراد را داوری خواهد کرد» (آیه 6). ایمانداران به مسیح محکوم به هلاکت ابدی نخواهند شد (یوحنا 5:24)، اما شیوهٔ زندگی‌شان مورد داوری قرار خواهد گرفت (دوم قرنتیان 5:10).

- «خدا انسان را بر اساس اعمالش داوری خواهد کرد» (آیه 6). در روز داوری نهایی، همه انسانهایی که پا به عرصه وجود گذارده‌اند، در مقابل تخت عیسی مسیح خواهند ایستاد تا داوری شوند. «کتاب حیات» گشوده خواهد شد و اگر نام کسی در دفتر حیات بره یافت نشود، او به دریاچهٔ آتش افکنده خواهد شد (مکاشفه 20:12، 15؛ 21:27). نامهایی که در این کتاب ثبت شده، نام تمام ایمانداران واقعی عیسی مسیح می‌باشد (ر.ش. یوحنا 5:24؛ 6:37؛ 10:28-30؛ 17:12). همچنین کتاب‌های دیگری نیز گشوده خواهد شد و مردم بر اساس کارهایی که کرده‌اند و در این کتاب‌ها ثبت شده است، داوری خواهند شد (مکاشفه 20:12؛ متی 16:27). انسان برای گناهان دیگران داوری نخواهد شد (حزقیال 18:20)، اما بر اساس کیفیت کارهای خودش مورد داوری قرار خواهد گرفت (اول قرنتیان 3:12-15).

- «خدا یا به انسان پاداش خواهد داد یا او را تنبیه خواهد کرد» (آیات 7-10). در روز داوری نهایی، خدا عادلان (یعنی مؤمنین به مسیح) را پاداشِ حیات جاودانی خواهد داد، اما بدکاران را با خشم و غضب خود کیفر خواهد رسانید (ر.ش. متی 25:31-46). درست نیست که بگوییم این آیات فقط مربوط به شریعت می‌شود و نه به انجیل ، زیرا تعلیم پولس در خصوص روز داوری نهایی بخشی از انجیل است (آیه 16)! این نیز درست نیست که بگوییم شریعت ضابطهٔ خدا برای داوری ایمانداران و بی‌ایمانان در روز داوری نهایی خواهد بود. نه شریعت بلکه اعمال انسان در پرتو مکاشفهٔ الهی، ضابطهٔ داوری خواهد بود.

- «خدا یهودیان را درست با همان ضوابطی داوری خواهد کرد که غیریهودیان را» (آیه 11). عبارت «اول بر یهود و پس بر یونانی» (در آیه 9) به این معنی نیست که خدا در حق یهودیان لطف بیشتری خواهد فرمود تا در حق غیریهودیان. خدا هم خدای یهودیان است و هم خدای غیریهود (3:29). نزد خدا هیچ طرفداری نیست (آیه 11). خدا قطعاً یهودیان را با همان معیارها و ضوابطی داوری خواهد کرد که برای داوری غیریهودیان به‌کار خواهد برد. از آنجا که از نظر تاریخی، یهودیان انجیل را پیش از ملل غیریهود دریافت کرده‌اند، همین ترتیب در روز داوری نهایی نیز رعایت خواهد شد. یهودیان پیش از دیگران مورد داوری قرار خواهند گرفت. اگر هم به مسیح ایمان آورده باشند، پیش از دیگران حیات جاودانی را حاصل خواهند نمود (1:16؛ 2:10). اما اگر بی‌ایمان باشند، نخستین کسانی خواهند بود که علناً محکوم خواهند شد (2:9).
- خدا انسان را بر اساس میزان آگاهی‌اش در بارهٔ او و اراده‌اش داوری خواهد کرد» (آیه 12). مردم بر دو دسته‌اند: «آنان که از شریعت دورند» و «آنان که زیر شریعت می‌باشند» (به‌طور تحت‌اللفظی "در شریعت"، ر.ش. 3:19). اما از آنجا که «اقتضاها و التزامات احکام اخلاقی خدا» حتی بر قلب غیریهودیان نگاشته شده است (آیات 14-15)، این دو دسته باید اشاره‌ای باشد به «آنان که بیرون از مکاشفه خاص خدا زندگی می‌کنند» و «آنان که درون مکاشفهٔ خاص خدا زندگی می‌کنند.»

3) «اعلام و موعظهٔ روز داوری نهایی خدا جزء بنیادین موعظهٔ انجیل است» (آیه 16، کلمه بشارت در اینجا به معنی موعظه است). در روز داوری نهایی، خدا تمام انسانهایی را که پا به عرصه وجود نهاده‌اند مورد داوری قرار خواهد داد. او رازهای نهان انسانها را به‌واسطهٔ عیسی مسیح داوری خواهد کرد، چنانکه در انجیلش آمده است.
انسانها مطابق اعمالشان داوری خواهند شد. نه فقط اعمال ظاهری افراد، بلکه رازهای نهان ایشان نیز مورد داوری واقع خواهد شد (جامعه 12:14). این امر به‌طور خاص متوجه یهودیانِ بی‌ایمان است که در اعمال درست ظاهری تخصص داشتند. در فصل 2، پولس مکرراً نادرستی تکبر یهودیان را افشا می‌کند. در اینجا حماقت توجه به اعمال ظاهری یهودیان را برملا می‌سازد. داوری خدا بر پایهٔ حقیقت خواهد بود، یعنی مطابق افکار و انگیزه‌ها و نگرشها و اعمال واقعی انسانها. قطعاً شامل تمامی اعمال نهانی و ننگ‌آور نیز خواهد گشت (دوم قرنتیان 4:2؛ افسسیان 5:12).
انسانها بر اساس انجیل (بشارت) پولس داوری خواهند شد. این بدان معنا نیست که انجیل ضابطه و معیار جهان‌شمول برای داوری خدا خواهد بود. اگر مطابق آیه 12، شریعت به‌عنوان بخشی از مکاشفهٔ خاص الهی در عهدعتیق، ضابطهٔ جهان‌شمولِ داوری الهی نباشد، در اینصورت انجیل به‌عنوان بخشی از مکاشفهٔ خاص الهی در عهدجدید نیز نمی‌تواند ضابطهٔ جهان‌شمول خدا برای داوری باشد. ضابطهٔ جهان‌شمول داوری الهی شریعت یا انجیل نخواهد بود، بلکه اعمال خودِ انسانها خواهد بود، یعنی چگونگی زندگی ایشان مطابق با نورِ مکاشفه‌ای که دریافت کرده‌اند. مقصود پولس در آیه 16 این است که انجیل اعلام می‌کند که خدا اعمالِ نیك و بد انسانها را در روز داوری نهایی به‌واسطهٔ عیسی مسیح داوری خواهد کرد (متی 25:31-46؛ یوحنا 5:27-29). موعظه و اعلامِ داوری عادلانهٔ الهی بر تمامی بشر و بر تمام رازها و اعمالشان، یکی از بارزترین جنبه‌های انجیل است. فیض خدا باعث کنار گذاشته شدنِ داوری الهی نیست! موعظهٔ انجیل باید هم شامل اعلام فیض خدا گردد و هم اعلام داوری الهی!

گام 3: سؤال
ملاحظه: از این بخش چه چیزی مایلید از گروه بپرسید؟
سعی کنیم همه حقایق موجود در رومیان 1:2-16 را درك کنیم و در مورد مطالبی که درك نمی‌کنیم، سؤال کنیم.
یادداشت: سؤال خود را تا حد امکان روشن طرح کنید. سپس آن را در دفترتان بنویسید.
در میان گذاشتن: (پس از آنکه اعضای گروه وقتی را به تفکر و یادداشت کردن گذراندند، اجازه دهید ابتدا هر کس نظرات خود را مطرح کند.)
بحث: (سپس چند تا از این سؤالات را انتخاب کنید و بکوشید در بارهٔ آنها در گروه بحث کنید و پاسخشان را بیابید.)
(مطالب ذیل نمونه‌هایی است از سؤالاتی که ممکن است محصلین مطرح کنند؛ همچنین تذکراتی برای بحث در بارهٔ سؤالات ارائه شده است.)

سؤال 1: (2:12، 14-15). «ضابطه و معیار خدا برای داوری مردمانی که خارج از مکاشفه خاص او زندگی می‌کنند، چیست؟»

یادداشتها:
1) «مکاشفهٔ خاص خدا» در عهدعتیق و عهدجدید آمده است. در دوران عهدعتیق، خدا به‌واسطهٔ انبیا حقایق بسیاری را در بارهٔ خود آشکار فرمود، خصوصاً به قوم اسرائیل، اما به ملت‌های دیگر نیز. او به‌طور خاص اصل رستگاری توسط فیض (خروج 1:2-2) و اصل عادل‌شمردگی به‌واسطهٔ ایمان (پیدایش 15:6؛ حبقوق 2:4) را آشکار فرمود. او شریعت را نیز مکشوف ساخت، نه همچون وسیله‌ای

برای عادل‌شمردگی، بلکه همچون راهی برای زندگی در مقام قوم رستگار یا عادل‌شمرده شدهٔ خدا. در دوران عهدجدید، خدا خود را به‌طور کامل در عیسی مسیح آشکار فرمود و راه و روش زندگی در مقام مسیحیانِ رستگار و عادل‌شمرده شده را در نوشته‌های رسولان مکشوف ساخت. در روزگار پولس، مردمانی که خارج از مکاشفهٔ خاص خدا زندگی می‌کردند، عموماً غیریهودیان بودند، اما امروز غیریهودیان بیش از یهودیان با مکاشفهٔ خاص خدا آشنایی دارند.

2) «آنانی که بدون مکاشفهٔ خاص خدا زندگی می‌کنند، بدون مکاشفهٔ خاص خدا نیز هلاك خواهند شد.» کسانی که هرگز چیزی در بارهٔ مکاشفه خاص خدا نشنیده‌اند، گناه می‌کنند و گناهشان در نظر خدا گناه به‌شمار می‌آید. از آنجا که گناه می‌کنند، در نظر خدا خطاکارند و قطعاً توسط خدا مجازات خواهند شد و به هلاکت خواهند رسید. اما از آنجا که بدون آگاهی از مکاشفه خاص خدا گناه کرده‌اند، خدا ایشان را مطابق معیارهای مکاشفهٔ خاصش داوری نخواهد کرد! خدا ایشان را مطابق با شناختی که از او دارند (شناختی که ناشی از آفرینش است) و مطابق با شناختی که از احکام اخلاقی خدا دارند (که ناشی از احکامی اخلاقی‌یی است که بر قلبشان نوشته شده) داوری خواهد فرمود. همچنین خدا ایشان را مطابق با روش زندگی‌یی که در پرتو شناخت مکاشفهٔ عمومی خدا دارند، داوری خواهد کرد. ایشان مطابق با شریعتی که هیچگاه نداشته‌اند داوری نخواهند شد. شهرهای بی‌دین و شروری همچون سدوم و عموره، صور و صیدون از مکاشفهٔ عهدعتیق و عهدجدید برخوردار نبودند. از اینرو، روز داوری نهایی خدا برای آنان قابل تحمل‌تر از یهودیان روزگار عیسی خواهد بود که هم عهدعتیق را داشتند و هم انجیل را می‌شنیدند (متی 10:15؛ 11:20-24). این مردمان نیز بدون مکاشفهٔ عمومی خدا هلاك خواهند شد. لذا آنچه که خدا در بارهٔ بهشت و جهنم در مکاشفهٔ خاصش آشکار فرموده، به آنان تعلق نخواهد گرفت. تنها چیزی که در بارهٔ ایشان می‌توانیم بگوییم این است که داوری خدا بر ایشان کاملاً منصفانه خواهد بود (لوقا 12:47-48). میان ماهیت گناه ایشان و داوری خدا رابطه‌ای دقیق وجود خواهد داشت!

سؤال 2 (آیات 12-13). «ضابطه و معیار خدا برای داوری مردمانی که داخل مکاشفهٔ خاص خدا قرار دارند، اما انجیل را رد کرده‌اند، چیست؟»

یادداشتها:
1) «کسانی که تحت مکاشفهٔ خاص خدا گناه می‌کنند، توسط مکاشفهٔ خاص خدا داوری خواهند شد.» در زمان پولس، آنانی که تحت مکاشفهٔ خاص خدا زندگی می‌کردند (یا به‌طور تحت‌اللفظی "در" مکاشفهٔ خاص خدا) و پیام انجیل را رد می‌کردند، عموماً یهودی بودند. بر خلاف اکثریت غیریهودیانِ آن روزگار، یهودیان با آگاهی کامل از مکاشفهٔ خاص خدا در عهدعتیق مرتکب گناه می‌شدند. ایشان مطابق با مکاشفهٔ خاص خدا داوری خواهند شد، یعنی مطابق با سه ضابطهٔ داوری:
- اعمال ایشان در پرتو مکاشفهٔ عمومی خدا ایشان را داوری خواهد کرد.
- اعمال ایشان در پرتو مکاشفهٔ خاص خدا (یعنی شریعت و انبیا) ایشان را داوری خواهد کرد. آنان یقیناً به‌خاطر تخطی از احکام خدا در عهدعتیق محکوم خواهند شد.
- و چنانچه پیام انجیل را شنیده و آن را رد کرده باشند، توسط همان انجیلی که رد کرده‌اند، داوری خواهند شد. ایشان قطعاً به‌خاطر بی‌ایمانی‌شان محکوم خواهند شد (یوحنا 3:18؛ دوم تسالونیکیان 1:9-8).

همچنین در مورد ایشان، رابطه‌ای دقیق میان ماهیت گناهشان و مجازاتشان وجود خواهد داشت. اما از آنجا که ایشان در قیاس با غیریهودیان از آگاهی بیشتری در بارهٔ خدا و اراده‌اش برخوردار بودند، داوری نهایی و مجازات ایشان طبق سنگینی گناهشان سخت‌تر خواهد بود.

2) «ضابطهٔ داوری فقط آگاهی و دانش نخواهد بود، بلکه اطاعت از مکاشفهٔ خاص خدا.» بسیاری از یهودیان بر این باور بودند که صرف برخورداری از مکاشفهٔ عهدعتیق و آگاهی از آن سبب عادل‌شمردگی‌شان خواهد شد. ایشان کتب مقدسهٔ خود را حرمت می‌کردند، می‌بوسیدند، با احترام جابجا می‌کردند، در بارهٔ آن به بحث می‌پرداختند و آن را به یکدیگر موعظه می‌کردند. اما عموماً مهم‌ترین جنبهٔ این کتب را نادیده می‌گرفتند؛ ایشان از محتوای آن اطاعت نمی‌کردند! ایشان مطابق تعالیم آن زندگی نمی‌کردند! عیسی فریسیان را محکوم می‌کرد چرا که به آنچه تعلیم می‌دادند عمل نمی‌کردند (متی 23:3). یهودیان نیز مانند غیریهودیان طبق اعمالشان داوری خواهند شد، نه صرفاً طبق آگاهی و دانششان . وقتی پولس می‌گوید که «آنان که از شریعت اطاعت کنند، عادل شمرده خواهند شد»، منظورش این نیست که یهودیان یا دیگران به علت اطاعتشان از شریعت عادل شمرده خواهند شد. مقصود او این نبود که در روز داوری نهایی اعمال افراد را وزن خواهند کرد و عده‌ای بر اساس اطاعتشان از شریعت از سوی خدا عادل اعلام خواهند شد. کتابمقدس صریحاً می‌فرماید که « هیچکس از اعمال شریعت عادل شمرده نمی‌شود» (غلاطیان 2:16؛ رومیان 3:28). مقصود پولس این است که ضابطه و معیار داوری در روز داوری نهایی، شنیده‌ها و دانش فرد از عهدعتیق نخواهد بود؛ ضابطه این خواهد بود که فرد مطابق با محتوای عهدعتیق چگونه زندگی کرده است.

سؤال 3: (2:6). «ضابطه و معیار خدا برای داوری مؤمنین به مسیح چیست؟»

یادداشتها:
1) «اعمال شخص باعث نجات او نخواهد شد، اما او را مورد داوری قرار خواهد داد.» مهم است که مسیحیان این نکته را درك کنند که گرچه هیچکس به‌خاطر اعمالش رستگار نخواهد شد، اما همه، از جمله مسیحیان، مطابق اعمالشان داوری خواهند شد. مسیحیان فقط در اثر فیض خدا و در اثر کار تکمیل‌شدهٔ مسیح برای آنان بر صلیب، نجات خواهند یافت و عادل شمرده خواهند شد. مسیحیان نمی‌توانند عادل‌شمردگی (نجات) خود را بخرند، بلکه باید عادل‌شمردگی (نجات) خود را از طریق ایمان دریافت نمایند. اما ایمان ایشان موجب یا علت نجات یا عادل‌شمردگی‌شان نیست، بلکه وسیله‌ای است که به‌واسطهٔ آن ، نجات یا عادل‌شمردگی را از خدا دریافت می‌دارند!

2) «هیچکس با ایمانی که عمل ندارد نجات نخواهد یافت، بلکه با ایمانی که ثمره‌اش اعمال می‌باشد.» همچنین مهم است که مسیحیان درك کنند که نمی‌توانند با ایمانی که تنهاست نجات یابند و عادل شمرده شوند، یعنی به‌واسطهٔ ایمانی بدون اعمال خاصی که به نجات تعلق می‌گیرد (ر.ش. یعقوب 2:14-26). داوری خدا فقط به عادل‌شمردگی یا ایمانی انتزاعی نظر ندارد. این داوری به ایمان و عادل‌شمردگی در رابطه‌اش با تمامی عناصری که حالت نجات‌یافتگی را در بر می‌گیرد، نظر دارد. در امر نجات، نباید بر فیض خدا آنقدر تأکید کرد که خودِ نجات اصیلِ مسیحی (یعنی زندگی اصیل و دگرگون‌شده و پرثمر) نادیده گرفته شود. ایمانداران نه فقط از شرارت نجات یافته‌اند، بلکه نجات یافته‌اند تا زندگی مقدسی داشته باشند. ایشان نه فقط از زندگی بی‌هدف و بی‌محتوا نجات یافته‌اند، بلکه نجات یافته‌اند تا زندگی بامحتوا و پرثمری همراه با اعمال نیك داشته باشند.
معیار تعیین اعمال نیك، «ده فرمان» و سایر تعالیم اخلاقی کتابمقدس می‌باشد. شریعت اخلاقی خدا برای مسیحیان منسوخ نشده است. گرچه مسیحیان دیگر «زیر شریعت» نیستند (رومیان 6:14)، بااینحال «نزد خدا بی‌شریعت نیستند، بلکه شریعت مسیح در ایشان است» (اول قرنتیان 9:21؛ رومیان 13:8-10). احکام اخلاقی کتابمقدس وسیله‌ای برای عادل‌شمردگی نیست ، اما دستورالعملی برای زندگی یك فرد مسیحی است که عادل شمرده شده و نجات یافته است.
هنگامی‌که پولس می‌فرماید: «به هر کس بر حسب اعمالش جزا خواهد داد»، مقصودش مسیحیان نیز می‌باشد. اعمال نیك مسیحیان که شاهدی است بر ایمان و نجات ایشان از طریق فیض، ضابطهٔ داوری ایشان نیز می‌باشد. اعمال نیك مسیحیان جایگاهی مهم و حیاتی در آموزهٔ رستگاری در کتابمقدس دارد.

3) «مسیحیان مطابق با مکاشفهٔ خاص خدا داوری خواهند شد» و این امر طبق دو ضابطه صورت خواهد گرفت:
- پیش از هر چیز، مسیحیان با توجه با رابطه‌شان با عیسی مسیح مورد داوری قرار خواهند گرفت. از آنجا که مسیحیان در اثر فیض خدا به‌واسطهٔ ایمان و به‌خاطر کاری که مسیح برایشان کرده است عادل شمرده شده‌اند (نجات یافته‌اند)، هیچگاه محکوم به آتش جاودان نخواهند شد (یوحنا 5:24)، بلکه در روز داوری در ملأ عام مورد تأئید الهی قرار خواهند گرفت (متی 25:31-34). از آنجا که نام ایشان در دفتر حیات بره ثبت شده است، همراه مسیح وارث زمین جدید خواهند شد.
- اما مسیحیان به‌خاطر کارهایشان در پرتو مکاشفهٔ خاص خدا که در تمام کتابمقدس یافت می‌شود، داوری خواهند شد. ایشان برای نحوهٔ سپری کردنِ زندگی عادل‌شده‌شان (زندگی نجات‌یافته‌شان) مورد داوری قرار خواهند گرفت. زندگی ایشان مطابق با تمامی احکام اخلاقی کتابمقدس و مطابق با تمامی تعالیم عیسی مسیح در کتابمقدس داوری خواهد شد. بر کارهای ایشان داوری خواهد شد تا کیفیت ایمانشان و ثمرهٔ نجاتشان آزموده شود. این داوری تعیین‌کنندهٔ پاداش آنان خواهد بود (ر.ش. اول قرنتیان 3:12-15).

سؤال 4: (2:7). «چرا پولس می‌گوید که خدا به آنانی که اعمال نیکو انجام می‌دهند و طالب جلال و اکرام و بقایند، حیات جاودانی عطا خواهد کرد؟»

یادداشتها:
هیچکس با انجام «اعمال نیك جدا از عیسی مسیح» نجات نخواهد یافت (ر.ش. یوحنا 14:6؛ اعمال 4:12)! «اعمال نیکو» که در آیه 7 آمده، قطعاً نقطهٔ مقابل اعمال بدی است که در آیات 8 و 9 آمده است.

1) «آنانی که اعمال نیکو انجام می‌دهند، کار خود را بر "حقیقتی" بنا می‌کنند که در کتابمقدس آشکار شده است» (آیه 8). مردمان بدکار از روی خودخواهی‌شان شناخته می‌شوند؛ ایشان راستی را رد می‌کنند و بدی را پیروی می‌نمایند. گرچه راستی و حقیقتی که در مکاشفهٔ خاص خدا در عهدعتیق مکشوف شده است (2:8) بسیار بزرگتر از حقیقتی است که در خلقت او مکشوف گشته است (1:18)، مردمان بدکار از میان غیریهودیان و بدکاران از میان یهودیان در یك نکته وجه اشتراك دارند و آن اینکه هر دو راستی را رد می‌کنند ! «راستی» خودِ عیسی است (یوحنا 14:6)، تعالیم اوست (یوحنا 8:31-32)، و به‌طور کلی کلام خداست (یوحنا 17:17). لذا «اعمال نیکو» باید ایمان به عیسی مسیح را در بر گیرد (یوحنا 6:28-29)! بسیار روشن است که «اعمال نیکو» در آیه 7 اشاره به هر نوع کار نیك نیست،

بلکه کارهای نیکی هستند که به‌طور کامل بر پایهٔ «راستی» می‌باشند، یعنی بر پایهٔ مکاشفهٔ خاص خدا که در کتابمقدس آشکار شده است. راستی همانا انجیل است و هر آنچه که کتابمقدس در بارهٔ ایمان و عمل مسیحی تعلیم می‌دهد. بدینسان آنانی که به انجام کار نیك می‌پردازند، فقط ایمانداران به مسیح می‌باشند. بنابراین، «حیات جاودانی» فقط به ایمانداران به عیسی مسیح عطا می‌شود.

2) «آنانی که براستی کار نیك می‌کنند، از امید برخوردارند، یعنی اینکه طالب و آرزومند جلال و اکرام و بقایند» (آیه 7). «جلال» اشاره دارد به امید مسیحیان به آینده، خصوصاً دگرگونی نهایی همه چیز به‌هنگام بازگشت مسیح (ر.ش. 5:2؛ 8:17). «اِکرام» اشاره دارد به تأئیدِ مسیحیان از سوی خدا، در نقطه مقابل عدم تأئید بی‌دینان و بدکاران از جانب او. «بقا» (یا نامیرایی) اشاره دارد به امید مسیحیان به قیام جسمانی‌شان. این اشتیاق و آرزوها برای رسیدن به جلال و اکرام و بقا، آرزوهای مسیحیان است. فقط مسیحیان می‌توانند چنین اشتیاق و انتظاری داشته باشند! فقط مسیحیان می‌توانند چنین امیدی داشته باشند! بنابراین، مردمانی که دائماً در طلب جلال و اکرام و بقایند، کسی جز مسیحیان نیستند. ایشان حیات جاودانی را با انجام اعمال نیکو به‌دست نمی‌آورند. اعمال نیكِ ایشان فقط این اطمینان را به ایشان می‌دهد که خدا حیات جاودانی به ایشان عطا کرده است.

3) «آنانی که براستی کار نیك می‌کنند، با صبر و پشتکار به انجام کار نیك ادامه می‌دهند» (آیه 7). این صبر و پشتکارِ مسیحیان همان است که مسیح در متی 24:13 فرمود: «هر که تا به انتها صبر کند، نجات یابد.» (کولسیان 1:22-23؛ عبرانیان 3:14).
رومیان 2:7 دو اندیشه را در هم می‌آمیزد: «یك مسیحی در انجام کار نیك صبر و پشتکار نشان می‌دهد» و «یك مسیحی به امید نظر دارد». پولس با قرار دادنِ این دو در کنار یکدیگر، تأکید می‌ورزد که آنها هیچگاه از یکدیگر جدا نمی‌شوند. کار نیك بدون امید به نجات چیزی جز اعمال مرده نیست. امید نیز بدون اعمال نیك چیزی جز تکبر نیست!

سؤال 5: (2:14-15). «چگونه غیریهودیان که شریعت را ندارند، می‌توانند گناهکار محسوب شوند؟»

یادداشتها:
آیات 14 و 15 توضیحاتی هستند در خصوص ضابطه خدا برای داوری غیریهودیان در روز داوری. این دو آیه پاسخ به این سؤال است که «چگونه غیریهودیان که شریعت را ندارند، می‌توانند گناهکار محسوب شوند؟» پاسخ این است که غیریهودیان گرچه از شریعت برخوردار نیستند، اما «اقتضاهای شریعت» (به‌طور تحت‌اللفظی «کارهای شریعت») را به‌جا می‌آورند، چرا که شریعت بر قلبشان نوشته شده است. غیریهودیان ثابت می‌کنند که از احکام اخلاقی خدا آگاهی دارند، به دو دلیل:

1) غیریهودیان به‌طور طبیعی اقتضاها و واجبات احکام اخلاقی خدا را به‌جا می‌آورند. به این ترتیب، غیریهودیان ثابت می‌کنند که «برای خود شریعت هستند»، یعنی ایشان طوری عمل می‌کنند که گویی این شریعت از آن خودِ ایشان است و خودشان شریعت خدا را بر خود مکشوف می‌سازند! پاره‌ای کارهای ایشان نشان می‌دهد که اقتضاهای شریعت اخلاقی خدا در عمق ساختار طبیعتشان حك شده است. توجه به این نکته مهم است که این «شریعت» (که اقتضاهای آن در ساختار طبیعت هر انسان حك شده است)، چیزی متفاوت با شریعتی که خدا بر یهودیان مکشوف ساخته بود نیست.

2) وجدان غیریهودیان بر پایهٔ شناختشان از این اقتضاهای شریعت که در قلبشان حك شده، عمل می‌کند. «وجدان» یکی از عملکردهای روح انسان است و تشخیص و قضاوت اخلاقی را میسر می‌سازد. وجدان همچون داور یا ناظر درونی عمل می‌کند، و از انسان طلب می‌کند که اقتضاهای شریعت را به‌جا آورد. تفکرات وجدان انسان گاه رفتار اخلاقی انسان را محکوم می‌سازد و گاه تبرئه می‌کند.

گام 4: کاربرد
ملاحظه: کدامیك از حقایق موجود در این بخش، چیزی است که مسیحیان می‌توانند امروز آن را به‌کار ببرند؟
در میان گذاشتن و یادداشت کردن: با یکدیگر فکر کنیم و از رومیان 2:1-16 فهرستی از کاربردهای احتمالی تهیه کنیم.
ملاحظه: کدام کاربرد احتمالی را خدا می‌خواهد که شما به کاربردی شخصی برای خودتان تبدیل کنید؟
یادداشت کردن: این کاربرد شخصی را در دفترتان بنویسید. می‌توانید کاربرد شخصی‌تان را با دیگران در میان بگذارید.
(به یاد داشته باشید که در گروههای مختلف، افراد ممکن است حقایق متفاوتی را برای کاربرد شخصی انتخاب کنند، یا حتی کاربردهای متفاوتی را از یك حقیقت استخراج کنند. ذیلاً فهرستی از کاربردهای احتمالی را ارائه می‌دهیم.)

کاربردهای احتمالی:
- 2:1؛ مراقب باشید که بر دیگران داوری نکنید وقتی خودتان همان خطاها را مرتکب می‌شوید.
- 2:3؛ وقتی مرتکب خطایی می‌شوید، نمی‌توانید از داوری خدا بگریزید.
- 2:4؛ نسبت به مردم بدکار مهربان و اهل مدارا و بردبار باشید تا فرصتی بیابند که توبه کنند.
- 2:5؛ وقتی توبه نمی‌کنید، غضب خدا را برای خود ذخیره می‌کنید.
- 2:6؛ به آنچه می‌کنید (نحوه زندگی‌تان) توجه کنید، زیرا خدا شما را بر همان اساس داوری خواهد کرد.
- 2:7؛ در انجام کار نیك پشتکار داشته باشید، زیرا امیدتان به آینده است.
- 2:8؛ هرگز حقایق کتابمقدس را رد نکنید!
- 2:11؛ همواره از روحیه طرفداری بپرهیزید!
- 2:12؛ مسیح شما را بر اساس آگاهی‌تان از کتابمقدس داوری خواهد کرد.
- 2:13؛ مسیح شما را بر اساس نحوة زندگی‌تان داوری خواهد کرد.

کاربردهای شخصی:
- می‌خواهم به یاد داشته باشم که خدا مرا بر اساس کارهایم نیز داوری خواهد کرد، نه تا مرا عادل بشمارد، بلکه تا کیفیت ایمان و ثمره نجاتم را بیازماید.
- می‌خواهم در انجام کار نیك پشتکار داشته باشم، زیرا به آینده امیدی واقعی دارم!

گام 5: دعا
دعا: هر یك از ما به‌نوبت در بارة یکی از حقایقی که خدا از رومیان 2:1-16 به ما آموخته است، دعا کنیم.
(نسبت به آنچه که در طول این بررسی کتابمقدس آموخته‌اید، در دعا واکنش نشان دهید. تمرین کنید که فقط طی یك یا دو جمله دعا کنید. به یاد داشته باشید که افراد در گروههای مختلف، در بارة مطالب متفاوتی دعا خواهند کرد.)

5 دعا (8 دقیقه)
دعای واکنشی
در واکنش به آنچه که امروز آموختید، به‌نوبت دعاهایی کوتاه به‌حضور خدا بکنید.
یا گروه را به دسته‌های دو نفری یا سه نفری تقسیم کنید تا در واکنش به آنچه که امروز آموختید، به حضور خدا دعا کنید.

6 تکلیف (2 دقیقه)
برای جلسه بعد
(رهبر: این تکلیف را به‌صورت نوشته به اعضای گروه بدهید یا بخواهید که آن را در دفتر یادداشتشان رونویسی کنند).
- تعهد: نسبت به شاگردسازی و بنای کلیسا و موعظة ملکوت احساس تعهد کنید.
برای یك فرد یا یك گروه رومیان 2:1-16 را موعظه کنید، یا تعلیم دهید یا بررسی نمایید.
- اوقات خلوت: هر روز به اندازة نصف فصل از یوشع 1 و 6، داوران 2 و 7 بخوانید. از روش حقیقت دلخواه استفاده کنید. یادداشت بردارید.
- به خاطر سپردن: بر روی آیه جدید از کتابمقدس یعنی رومیان 1:16 تعمق کنید و آن را حفظ کنید. 5 آیه آخری را که حفظ کردید، هر روز تکرار کنید.
- دعا: در این هفته برای یك شخص یا یك چیز مشخص دعا کنید و ببنید که خدا چه می‌کند (مزمور 5:3).
- آمادگی: مَثَل کرکاسها و گندم را از متی 13:24-30 و 36-43. از روش 6 گام برای تفسیر مَثَل‌ها استفاده کنید.
- پوشة مربوط به «موعظة ملکوت خدا» را تکمیل کنید.